

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 35P/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124200893
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Širilová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3124200893.1

Uznesenie

- 2 -

35P/13/2024

Okresný súd Trenčín, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A., dieťa rodičov: matky - B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. E. XX, A. A. a otca - F. C., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana SR, trvale bytom D., t. č. na neznámom mieste, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny A. na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- 2 -

35P/13/2024

I. N a r i a d ť u j e s a t o t o neodkladné opatrenie:

„Maloletá A. B. C., nar. XX.XX.XXXX s a p o n e c h á v a v starostlivosti Centra pre deti a rodiny G. – H. so sídlom F. I. XXX/XX, G. – H. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej po dobu šiestich mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia.“

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.01.2024 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny A. (ďalej len „úrad“) domáhal, aby súd rozhodol o ponechaní maloletej v starostlivosti Centra pre deti a rodiny G. – H. (ďalej len „CDR“) za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej po dobu šiestich mesiacov od vykonateľnosti súdneho rozhodnutia. V návrhu ďalej uviedol, že úrad dňa 08.11.2023 realizoval prípadovú konferenciu na pôde CDR, počas ktorej maloletá uviedla, že by chcela ostať v zariadení, domov sa nechce vrátiť. Matka bola smerovaná a motivovaná k zabezpečeniu si termínu stretnutia so psychológom CDR, za účelom obnovenia vzťahu s maloletou, čo zobrala na vedomie. Maloletá bola motivovaná k rešpektovaniu nastavených pravidiel centra a taktiež bola upozornená na nevhodné správanie počas posledného pobytu v domácom prostredí a nerešpektovanie pravidiel. Matka maloletej súhlasila s predĺžením pobytu maloletej v CDR po uplynutí trojmesačného pobytu v CDR. Z doručenej správy dňa 14.12.2023 z CDR vo veci maloletej vyplýva, že matka maloletej je v aktívnom kontakte s mal. A. B. venuje jej individuálny čas a pozornosť, čo sa zdá byť prospešné pre ich vzájomný vzťah, ktorý sa postupne upravuje. Maloletá matku neodmieta, ale aktuálne sa nechce vrátiť do domáceho prostredia, ale chce absolvovať krátkodobé pobyty v rodinnom prostredí. Aktuálne správanie maloletej je bez výrazných výchovných problémov, rešpektuje pravidlá na skupine a zariadenia, nemá problém s autoritami. Odborný tím CDR odporúča ponechanie maloletej v CDR. Dňa 08.01.2024 bola realizovaná prípadová konferencia na pôde CDR G., z ktorej vyplývalo, že matka maloletej spolupracuje s odborným tímom CDR a podieľa sa na obnovení citových väzieb medzi maloletou a ňou. Mal. A. B. uviedla, že aj napriek tomu, že sa s matkou snaží obnoviť vzťah,

chce zotrvať v CDR a nechce sa aktuálne navrátiť do domáceho prostredia. Počas vianočných prázdnin maloletá absolvovala pobyt v domácom prostredí, ktorý prebehol bez vážnejších problémov. Matka uviedla, že počas predmetného pobytu maloletá reagovala na jej upozornenia a snažila sa rešpektovať nastavené pravidlá. Taktiež uviedla, že si uvedomuje, že vníma ako problém v domácom prostredí prítomnosť jej aktuálneho partnera, s ktorým má maloletá A. B. neustále konflikty. Matka maloletej uviedla, že súhlasí s ponechaním maloletej v CDR a rešpektuje rozhodnutie maloletej zotrvať v zariadení. Maloletá má možnosť si dokončiť deviaty ročník základnej školy a následne pokračovať vo vzdelávaní na strednej škole. Z vyjadrenia odborného tímu CDR vyplynulo, že má maloletá naplánovanú v roku 2024 rediagnostiku v CPP v J. I. K.. Počas doterajšieho pobytu v CDR neboli u maloletej pozorované žiadne výraznejšie výchovné problémy, maloletá sa aktívne zapája do všetkých činností CDR a snaží sa rešpektovať nastavené pravidlá. Odborný tím CDR uviedol, že počas ďalšieho pobytu maloletej v CDR zintenzívni pobyt v domácom prostredí, aby bolo možné objektívne zhodnotiť mieru rizika zlyhania maloletej v domácom prostredí. Taktiež ÚPSVR A. vypracuje opakované odporúčanie na vykonávanie opatrení SPODaSK prostredníctvom L. M., ambulantnou/terénnou formou, vzhľadom k potrebe zabezpečenia komplexnej odbornej pomoci celej rodine maloletej a to aj v domácom prostredí. Dňa 12.01.2024 bolo úradu doručené odporúčanie zo strany odborného tímu CDR, v ktorom sa pridriavajú doručenej správy úradu v mesiaci december 2023. Taktiež odporúča odborný tím CDR uložiť výchovné opatrenie nad maloletou v trvaní šiestich mesiacov. Podľa úradu je v najlepšom záujme maloletej zabezpečenie odbornej pomoci. Úrad aktuálne vníma dôvodnosť zabezpečenia odbornej pomoci pre maloletú pobytovou formou, vzhľadom na aktuálnu potrebu pokračovať v obnovovaní vzťahových väzieb medzi maloletou a matkou. Taktiež je potrebné zintenzívnenie pobytov maloletej v domácnosti a následne objektívne zhodnotenie miery rizika zlyhania maloletej v domácom prostredí. Ďalej navrhovateľ uviedol, že opakovane pristúpi ku opatreniu orgánu SPODaSK ambulantnou/terénnou formou prostredníctvom L. M., vzhľadom k tomu, aby súbežne s pobytom maloletej v CDR bola jej rodine zabezpečená komplexná odborná pomoc aj v domácom prostredí, s prihliadnutím na zintenzívnenie realizovania pobytov maloletej v domácnosti.

2. Súd sa oboznámil s návrhom úradu, jeho prílohami, obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 35P/137/2023 a zistil nasledovný skutočný stav:

3. Maloletá A. B. má XX a N. roka a pochádza z priateľského vzťahu svojich rodičov. Okresný súd Trenčín rozsudkom č. k. 31P/137/2011-29 zo dňa 25.11.2011 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec dieťaťa sa zaviazal povinnosťou prispievať na jej výživu. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.11.2011. Na základe uznesenia tunajšieho súdu č. k. 35P/137/2023-31 zo dňa 25.10.2023 bola maloletá ponechaná v starostlivosti CDR za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej po dobu šiestich mesiacov od vykonateľnosti predmetného rozhodnutia. Uvedené uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 25.10.2023.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 360 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

7. Podľa § 367 ods. 1 až 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

8. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

10. V danej veci sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Teda tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu, je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové konania s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP.

11. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie predstavuje procesný inštitút, ktorý v zásade nemá nahrádzať meritórne rozhodnutie. Zákon však pripúšťa, aby výrok neodkladného opatrenia bol totožný s výrokom vo veci samej vtedy, ak to pripúšťa povaha veci. Súd po nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania neuloží navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote návrh vo veci samej, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. V danej veci mal súd za to, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa mal. A. B. ponechať v starostlivosti CDR, kde sa jej zároveň ukladá opakované výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci nariadením ďalšieho pobytu v tomto zariadení najdlhšie na šesť mesiacov. Ide v poradí o druhé výchovné opatrenie tohto druhu. Matka maloletej je síce s maloletou v intenzívnom kontakte, maloletá absolvuje krátkodobé pobyty v domácnosti matky. Vzťah maloletej a matky je však potrebné postupne obnovovať, aby nedošlo k ďalšiemu zlyhaniu, k čomu napomáha práve pobyt maloletej v CDR a práca odborného tímu CDR s ňou. Otec maloletej sa zdržiava na neznámom mieste, maloletá s ním nie je v kontakte. Vzhľadom k tomu, že predtým nariadené výchovné opatrenie vo forme pobytu dieťaťa čoskoro zanikne uplynutím času, na ktorý bolo nariadené, mal súd za to, že je splnená podmienka naliehavosti na ponechanie maloletej v starostlivosti zariadenia CDR, kde sa maloletá nachádza už dlhší čas, zvykla si na prostredie, na základe poskytovanej pomoci a usmernení sa jej darí a v zariadení je spokojná. Samotná maloletá sa vyjadrila, že si praje zostať v CDR, chcela by si dokončiť základnú školu a ísť na strednú školu. Na základe všetkých týchto skutočností mal súd za to, že v najlepšom záujme maloletej je okamžité uloženie ďalšieho opakovaného výchovného

opatrenia, a to pobyt dieťaťa za účelom zabezpečenia odbornej pomoci najdlhšie na šesť mesiacov v zariadení CDR, pretože mal súd za osvedčené, že zánik predchádzajúceho výchovného opatrenia bez prijatia ďalšieho opatrenia by nevytváral priestor pre maloletú a matku, aby sa naďalej pokúšali o obnovu ich vzťahu.

13. Nakoľko sa výrok takéhoto nariadeného neodkladného opatrenia zhoduje s prípadným výrokom meritórneho rozhodnutia, ktorý by bol vydaný v konaní vo veci samej, toto nariadené neodkladné opatrenie konzumuje vec samú, preto súd konanie vo veci samej o nariadení výchovného opatrenia bez návrhu nezačal. Súd dodáva, že pokiaľ sa na strane maloletej po nariadení tohto neodkladného opatrenia akokoľvek zmenia okolnosti a uložené výchovné opatrenie splní účel pred uplynutím doby šiestich mesiacov, alebo bude potrebné prijať ďalšie alebo iné opatrenia, úrad je oprávnený podať návrh na zrušenie tohto nariadeného neodkladného opatrenia alebo navrhnúť iné riešenie, ktoré bude v tom čase v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Keďže v danej veci ide o konečné rozhodnutie v tejto veci, súd rozhodoval aj o trovách konania. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je v časti výroku I. vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).